

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa 2101358

Data d'inici 27/04/2021

Promoguda per (...)

Matèria Justícia

Assumpte Sol·licitud inscripció unió de fet.

Tràmit Petició d'informe. Resolució

Conselleria de Justícia, Interior i Administració
Pública

Hble. Sr. Consellera

C/ De la Democracia, 77, Ciudad Administrativa
9 de octubre, Torre 4

València - 46001 (València)

Hble. Sr. Consellera,

Justifiquem recepció del seu últim escrit, en què ens remet informe sobre la queixa de referència, formulada pel Sr. (...), que ha estat registrada amb el número indicat més amunt.

En el seu escrit inicial de queixa manifestava, substancialment, que en data 2/02/2021 va sol·licitar la inscripció en el Registre d'Unions de Fet de la Comunitat Valenciana, el dia 26/04/2021 va telefonar per demanar informació sobre la tramitació del procediment i li van contestar que anaven registrant pel mes de setembre de 2020. Que aquesta demora pot causar-los problemes greus.

Una vegada admesa a tràmit la queixa, en data 10/05/2021 sol·licitàrem un informe a la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública, la qual ens va comunicar, mitjançant escrit de data 25/05/2021, substancialment, el següent: que a causa de limitacions de personal, l'augment de sol·licituds i la complexitat dels expedients, entre altres raons, existeix un important retard en la tramitació d'aquests expedients, de tal manera que en l'actualitat s'estan resolent expedients que van tenir registre d'entrada a mitjan mes d'octubre de 2020.

Del referit informe es va donar trasllat al reclamant perquè hi presentara escrit d'al·legacions, cosa que va dur a terme i va manifestar que, segons estableix l'article 21.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, el termini màxim per a resoldre aquestes sol·licituds és de tres mesos.

Arribats a aquest punt, resollem la queixa amb les dades que consten en l'expedient. En aquest sentit, considerem que l'actitud pública descrita podria no ser prou respectuosa amb els drets de l'autor de la queixa, per la qual cosa li demanem que considere els arguments que a continuació li exposem i que són el fonament de la recomanació amb la qual concloem.

De la documentació que consta en l'expedient es desprén que l'escrit presentat per l'autor de la queixa a la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública en data 2/02/2021, en què sol·licitava la inscripció en el Registre d'Unions de Fet de la Comunitat Valenciana, no ha sigut resolta per la Conselleria.

Constitueix una competència essencial del Síndic de Greuges, d'acord amb el que es disposa en l'article 17.2 de la Llei 11/1988, reguladora d'aquesta institució i aplicable a aquesta queixa, vetlar perquè l'Administració resolga expressament, dins del termini i en la forma escaient, les peticions i recursos que li hagen sigut formulats. En aquest sentit, això anterior s'ha de posar en relació amb l'art. 3 de la Llei 5/2012, de 15 d'octubre, de la Generalitat, reguladora de les unions de fet formalitzades de la Comunitat Valenciana, que estableix el següent: "(...) La inscripció de la unió de fet en el Registre d'Unions de Fet Formalitzades de la Comunitat Valenciana té caràcter constitutiu i es produirà mitjançant resolució de l'òrgan competent per a la gestió d'aquest Registre, en el termini de tres mesos des de la sol·licitud (...)".

El dret a obtenir una resolució sobre allò que es demana a l'Administració imposa a aquesta un termini màxim per a resoldre, amb la finalitat d'evitar esperes interminables del ciutadà, sota pena d'aplicar regles del silenci positiu o negatiu. Clarament ho formula l'exposició de motius de la Llei 39/2015 reguladora del procediment administratiu comú de les administracions públiques "el silenci administratiu, positiu o negatiu, no ha de ser institut jurídic normal, sinó la garantia que impedisca que els drets dels particulars es buiden de contingut quan la seua Administració no atenga eficaçment i amb la celeritat deguda les funcions per a les quals s'ha organitzat".

L'Administració està obligada a respondre al ciutadà que hi acudeix, i no ha de donar més del que pot i ha de fer, però tampoc menys del que raonablement se'n pot esperar, i el mínim que ha d'oferir al ciutadà és una resposta directa, ràpida, exacta i legal. Estem, doncs, davant una de les manifestacions legislatives del dret a obtenir una resolució expressa dins de termini.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regeixen els procediments, i tenir la màxima cura de tots els tràmits que constitueixen l'expedient, prové directament del mandat constitucional de l'art. 103 d'una Administració eficaç que serveix amb objectivitat als interessos generals i que actua amb submissió plena a la llei i al dret, una submissió que s'articula mitjançant la subjecció de l'actuació pública al procediment administratiu establert per la llei i segons els principis garantits per la Constitució Espanyola en el seu art. 9.3.

En aquest sentit, el Tribunal Constitucional té dit, des d'antic, en la seua Sentència núm. 71, de data 26 de març de 2001, que: (...) és evident, com hem declarat reiterades vegades (per totes, SSTC 6/1986, de 21 de gener, FF. 3; 204/1987, de 21 de desembre, F. 4; 180/1991, de 23 de setembre, F. 1; i 86/1998, de 21 d'abril, FF. 5 i 6), que l'Administració no pot veure's beneficiada per l'incompliment de la seua obligació de resoldre expressament dins de termini sol·licituds i recursos dels ciutadans, un deure que entronca amb la clàusula de l'estat de dret (art. 1.1 CE), com també amb els valors que proclamen els arts. 24.1, 103.1 i 106.1 CE.

En el present cas, la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública, tot i comunicar-nos en el seu informe de data 25/05/2021 que els retards en la tramitació dels expedients està justificat per la limitació de personal, l'augment d'expedients i la complexitat d'aquests, convé recordar-li el que s'estableix en l'article 20 de la Llei 39/2015 del procediment administratiu comú de les administracions públiques, respecte de la responsabilitat en la tramitació dels expedients dels titulars de les unitats administratives i el personal al servei de les administracions públiques que tingueren al seu càrrec la resolució o el despatx dels assumptes, els quals "adoptaran les mesures oportunes per a remoure els obstacles que impedisquen, dificulten o retarden l'exercici ple dels drets dels interessats o el respecte als seus interessos legítims, i disposaran allò necessari per a evitar i eliminar tota anormalitat en la tramitació de procediments".

Per tot això, no està justificada l'actuació de la Conselleria, la qual, després d'haver transcorregut més de set mesos, no havia contestat la sol·licitud de l'interessat, i per això entenem que la conducta de l'Administració d'ometre el deure de dictar una resolució expressa a aquesta sol·licitud dins del termini legalment establert (article 3 del Llei 5/2012 de 15 d'octubre, de les unions de fet formalitzades de la Comunitat Valenciana) constitueix una pràctica irregular, i encara que és cert que l'ordenament jurídic mateix habilita el silenci administratiu com un mecanisme a favor del fet que l'interessat pugua entendre desestimada la seua petició una vegada transcorregut el termini establert sense haver rebut resposta expressa, aquesta solució donada pel legislador no pot ser obviada per les institucions que, com el Síndic de Greuges, han de vetllar pels drets dels ciutadans.

Sobre la base de les consideracions anteriors i de conformitat amb el que es disposa en l'art. 29. 1, de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, aplicable a la present queixa, **RECOMANEM a la CONSELLERIA DE JUSTÍCIA, INTERIOR I ADMINISTRACIÓ PÚBLICA** que, en aplicació del deure que s'extrau de l'article 3 de la Llei 5/2012, de 15 d'octubre, de les unions de fet formalitzades de la Comunitat Valenciana, conteste i notifique de manera urgent la sol·licitud d'inscripció presentada per l'autor de la queixa davant de la referida Conselleria en data 2/02/2021.

D'acord amb la normativa de referència d'aquesta institució, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la recomanació que li fem o, si s'escau, que ens comuniqui les raons que considere per a no acceptar-la.

Aquesta resolució s'inserirà en la pàgina Web de la institució.

Núm. de reg. 29/09/2021-27994
CSV *****
Validar en URL <https://seu.elsindic.com>

Este documento ha sido firmado electrónicamente el 29/09/2021 a las 09:16

Atentament,

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana